

Teollisuuden hyödyketiedustelu

Ohjeet

1. Yleistä

Teollisuuden hyödyketiedustelussa kerätään arvo- ja määrätietoja yritysten tuotannosta. Myös alihankinnasta saatu maksu tulee raportoida hyödykkeittäin. Tiedot kerätään yrityksiltä, niiden oikeudellisilta yksiköiltä tai toimipaikoilta. Tiedustelu koskee tuotantoa yrityksen (y-tunnus) ulkopuolelle. **Tuotannon ilmoittaa tuotteen tosiasiallinen valmistaja.** Tiedustelu koskee vain yrityksen Suomessa tapahtunutta tuotantoa. Tilastointiajanjaksona käytetään kalenterivuotta ja tilasto laaditaan vuosittain.

Teollisuustuotantotilastointi perustuu tilastolakiin (280/2004, muut. 361/2013), Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseen Euroopan yritystilastoista (N:o 2019/2152) sekä EU:n komission täytäntöönpanoasetukseen (N:o 2020/1197).

2. Lomake

Tiedonantajaa pyydetään vastaamaan lomakkeella <https://login.stat.fi/auth/login/targets/tehy>. Käyttäjätunnus ja salasana ovat saatekirjeen oikeassa yläkulmassa. Kirjautumiseen voi käyttää myös Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämää Suomi.fi-tunnistautumista.

Yhteystietosivulle on esitätetty yrityksen / toimipaikan yhteystiedot. **Jos esitätetyt tiedot ovat muuttuneet tai tiedot ovat virheellisiä, pyydämme korjaamaan tai täydentämään ne.**

Tuotantotiedot-sivulla pyydetään valitsemaan yrityksen toimintaa parhaiten kuvaavat vaihtoehdot (ks. 3.1 tuotantokäsitteet) ja tämän valinnan mukaan ilmoittamaan hyödykkeistä seuraavat tiedot tai osa niistä:

- tuotantonimike
- arvotieto (euroina)
- määrätieto
- alihankintatuotannosta saatu maksu (euroina).

Tilastoinnissa käytettävät tuotantotiedot kerätään EU:n PRODCOM-luokituksen mukaisesti. Luokitusta on täydennetty kansallisten erityistarpeiden perusteella. (5. Tavaraluokittelut)

Tuotantonimikkeiden kuvaustekstin jäljessä on vastaavat ulkomaankaupan nimikkeet (CN). Tilan säästämiseksi niitä ei ole aina voitu esittää tarkimmalla tasolla ja ne onkin tarkoitettu viitteeksi eikä ilmaisemaan suoraa yhteyttä PRODCOM-luokitukseen.

Ilmoittakaa lomakkeella vuoden 2023 tuotantotiedot. Lomakkeelle on esitätetty edellisenä vuonna ilmoittamanne tuotantonimikkeet. **Jos olette kyselyvuonna tuotaneet hyödykkeitä, joiden nimikkeitä ei ole valmiina lomakkeella, lisätäkää oikeat nimikkeet**”Lisää uusi nimike”-toiminnon avulla. ”Lisää uusi nimike”-toiminnolla voi hakea oikeaa nimikettä hakusanalla, toimialalla tai se laamalla nimikkeistöä.

Tarvittaessa nimikkeen kuvauksen voi kirjoittaa omin sanoin lomakkeen alareunaan kohtaan ”Lisätiedot”. Tällaisessa tapauksessa pyydämme yksilöimään hyödykkeen mahdollisimman tarkasti.

PRODCOM-luokitus sekä PRODCOM- ja CN-luokitusten välinen avain löytyvät osoitteesta <https://stat.fi/kyse-lyt/tehy#instructions>.

3. Tuotantotiedot

Tuotannosta kysytään yritys-/toimipaikkakohtaisia arvo ja määrätietoja tuotantonimikkeittäin. **Tuotannon ilmoittaa tuotteen tosiasiallinen valmistaja.** Tiedustelu koskee vain yrityksen Suomessa tapahtunutta tuotantoa.

3.1. Tuotantokäsitteet

Tiedustelussa käytetään neljää erilaista tuotannon käsitettä: myyty oma tuotanto, alihankintatuotanto, kokonaistuotanto ja teolliset palvelut.

Tavaroiden tuotanto jaetaan myytyyn omaan tuotantoon ja alihankintatuotantoon. Kokonaistuotanto sisältää kaiken tavaratuotannon, mutta sitä ei kysytä kaikista tavaranimikkeistä. Tavaratuotannon lisäksi kyselyssä tiedustellaan teollisten palveluiden tuotantotietoja. Toisin kuin tavaratuotannossa, teollisten palveluiden osalta tuotantoa ei jaeta myytyyn omaan ja alihankintatuotantoon.

3.1.1. Myyty oma tuotanto

Myydyllä omalla tuotannolla tarkoitetaan yrityksen / toimipaikan valmistamien tuotteiden kalenterivuoden aikana tapahtunutta **myyntiä yrityksen ulkopuolelle** tuotannon valmistusajankohdasta riippumatta.

Myyty oma tuotanto **sisältää** myös varastosta myynnin. Myydyin oman tuotannon arvoon tai määrään **ei sisällytetä** niiden tavaroiden myyntiä, jotka on myyty sellaisenaan (ja-lostamattomina) toisille yrityksille (kauppatavarat).

Isoista aluksista ilmoitetaan tässä kohdassa myydyin oman tuotannon sijasta kalenterivuonna luovutettujen alusten arvo ja määrä.

3.1.2. Alihankintatuotanto

Alihankintatuotanto tarkoittaa alihankintana muille tuotettuja tavaroita, joista valmistuttajayritys on maksanut kohdevuonna. Alihankintatuotannossa raaka-aineet ja puolivalmistetut saadaan pääsääntöisesti valmistuttajayritykseltä. Alihankkija ei omista eikä myy valmistamia tuotteita.

Alihankinnassa valmistuttaja ja alihankkija ovat aina eri yrityksiä.

3.1.3. Kokonaistuotanto

Kokonaistuotanto tarkoittaa **tiedustelun kohteena olevan vuoden aikana valmistettua yrityksen / toimipaikan tuotantoa** riippumatta siitä, onko se valmistettu varastoon, myytäväksi, toimitettavaksi valmistuttajayritykselle vai jatkajalostettavaksi.

Kalenterivuoden kokonaistuotanto kysytään erikseen määritellyistä hyödykkeistä. Kokonaistuotannosta ilmoitetaan yleensä **ainoastaan määrä**, ei arvoa. Isoista aluksista ilmoitetaan tässä kohdassa kalenterivuoden kokonaistuotannon määrän sijasta poikkeuksellisesti arvo.

3.1.4. Teollinen palvelu

Teollinen palvelu tarkoittaa erillisenä palveluna tilaajayritykseltä laskutettuja teollisia palveluita kuten muokkaus, käsittely, työstö ja muu viimeistely; ylläpito ja korjaukset sekä asennukset. Toisin kuin tuotteiden valmistuksessa, teollisten palveluiden kohdalla ei ole merkitystä onko ne tuotettu omaan lukuun vai alihankintana.

Teollisilla palveluilla on omat PRODCOM-palvelunimikkeensä (ks. <https://stat.fi/kyselyt/tehy#instructions>). Yritys / toimipaikka ilmoittaa kyseisissä nimikkeissä arvoksi vain **erillisenä palveluna tilaajayritykseltä laskutetun palvelun**.

Teollisiin palveluihin **eivät kuulu** ajoneuvojen huolto ja korjaus, konttori- ja tietokoneiden huolto ja korjaus, ohjelmistojen suunnittelu, valmistus, konsultointi ym. tietojenkäsittelypalvelut.

Muokkaus, käsittely, työstö ja muu viimeistely

Muokkaus, käsittely, työstö ja muu viimeistely ovat teollisia palveluita, joissa tuote ei muutu toiseksi ts. PRODCOM-koodi pysyy samana.

Tähän kuuluvat sekä

- toisten yritysten omistamien että
- yrityksen omistamien, mutta muiden valmistamien tuotteiden muokkaus, käsittely, työstö ja muu viimeistely.

Samassa yrityksessä tuotetun tuotteen käsittelyä **ei ilmoiteta** tässä, vaan käsittely sisältyy tuotteen tuotannon tietoihin.

Korjaus ja huolto

Korjaus- ja huoltotöistä ilmoitetaan pelkästään arvo käyttämällä asiaankuuluvia korjaus- ja huoltonimikkeitä ja arvoksi on ilmoitettava näistä töistä laskutetut kustannukset ilman arvonlisä- ja valmisteveroja.

Oman yrityksen tehtaan tai koneiden ja laitteiden ylläpitoa ja korjausta ei tilastoida teollisiin palveluihin.

Korjaustyötä, jossa tuote rakennetaan lähes uudelleen, ei ilmoiteta teollisiin palveluihin vaan tavaratuotantona myytyyn omaan tuotantoon tai alihankintatuotantoon.

Asennukset

Asennuksen suorittanut yritys ilmoittaa ainoastaan asennusten arvon erityisissä PRODCOM-asennusnimikkeissä (ks. <https://stat.fi/kyselyt/tehy#instructions>). Arvolla tarkoitetaan asennustyöstä veloitettavia kustannuksia (sisältää asennuksessa käytetyt aineet ja tarvikkeet), pois lukien arvonlisäverot. Asennuksen arvo ei sisällä asennettavien tuotteiden valmistuksen arvoa.

Asennuksiin **ei ilmoiteta** asennustyötä, kun asennuksen suorittanut yritys on valmistanut asennettavat tuotteet. Tällöin asennuksen arvo (sisältää myös asennuksessa tarvittavat aineet ja tarvikkeet) lisätään asennettavien tuotteiden tuotannon arvoon.

3.2. Lomakkeella kysyttävät tuotantotiedot

3.2.1 Tuotannon arvotiedot

Myydyn oman tuotannon arvo on kyselyvuoden aikana saatu myyntihinta. Tuotteiden arvotiedot ilmoitetaan eurolla (1 euro).

Tuotteiden arvoon **sisältyy**

- pakkauskustannukset (riippumatta siitä, veloitetaanko ne erikseen)
- mahdolliset asennuskustannukset
- tuotantotukipalkkiot ja
- yrityksen sisäiset siirtokustannukset (esim. kuljetus varastosta myyntiysikköön).

Tuotteiden arvoon **ei sisällytetä** seuraavia eriä:

- arvonlisäverot ja muut kulutusverot
- erikseen veloitettavat kuljetuskustannukset yrityksen ulkopuolelle.

Jos valmiit tuotteet vuokrataan tai liisataan (esim. tietokone-laitteistot, puhelin-asennukset, pesukoneet), tuotanto katsotaan kuitenkin omaksi myydyksi tuotannoksi, ja arvo arvioidaan ko. tuotteesta sillä hetkellä saatavan markkinahinnan perusteella.

Alihankintatuotannossa pyydetään joissain tapauksissa ilmoittamaan myös tuotteen arvotieto. Tällöin alihankkija ilmoittaa tuotannon arvioidun markkina-arvon.

Kokonaistuotannosta ei ilmoiteta arvoa, ainoastaan määrä. (Poikkeus: isot alukset; ks. 3.1.3.).

Teollisten palveluiden arvoksi ilmoitetaan työstä saatu palkkio tai tuotteen käsittelystä aiheutuva arvonlisäys, riippuen palvelun luonteesta.

Muokkaus, käsittely, työstö ja muu viimeistely:

- Toisen yrityksen tuotteiden viimeistelystä ilmoitetaan teollisen palvelun arvoksi tilaajayritykseltä laskutettu palkkio pl. arvonlisävero.
- Tapauksessa, jossa yritys viimeistelee toiselta yritykseltä ostamansa tuotteen, ilmoitetaan tämän teollisen palvelun arvoksi tuotteen myynti- ja ostohinnan erotus eli viimeistelyön arvonlisäys pl. arvonlisävero.

Korjaus ja huolto: toiselle yritykselle suorittamista ylläpito- ja korjaustöistä arvoksi on ilmoitettava näistä töistä laskutetut kustannukset ilman arvonlisä- ja valmisteveroja.

Asennukset: Arvolla tarkoitetaan asennustyöstä veloittavia kustannuksia (sisältää asennuksessa käytetyt aineet ja tarvikkeet), pois lukien arvonlisäverot. Asennuksen arvo ei sisällä asennettavien tuotteiden valmistuksen arvoa.

3.2.2 Tuotannon määrätiedot

Määrätiedot on ilmoitettava ainoastaan niille tuotantonimikkeille, joista määrää kysytään. Kysytty mittayksikkö on määritetty nimikekohtaisesti ja se on näkyvillä lomakkeella. Jollei määrätieto ole saatavissa suoraan kirjanpidostanne, se tulee **arvioida**. Tuotteen painoon ei lueta pakkauksen painoa.

3.2.3 Alihankintatuotannosta saatu maksu

Alihankintatuotannosta kysytään tuotannosta saatu maksu. Maksuksi ilmoitetaan alihankintatuotannosta valmistuttajayritykseltä vuoden aikana saatu palkkio. Maksu ilmoitetaan euroina (1 euro).

4. Tiedonantoyksiköt

Hyödyketiedustelu kattaa Toimialaluokituksen 2008 päätoimialaluokat: B Kaivostoiminta ja louhinta ja C Teollisuus. **Tiedonantoyksikkönä** on yritys tai yrityksen toimipaikat.

Tiedustelun piiriin kuuluvat yritykset, joilla on toimipaikkoja teollisella toimialalla (B tai C). Täten myös ei-teolliset yritykset, jotka harjoittavat teollista toimintaa, ovat mukana tiedustelussa. Tilastoinnin piiriin kuuluvat pääsääntöisesti kaikki vähintään 10 henkilön yritykset. Lisäksi joillakin toimialoilla tiedusteluun kuuluu myös tätä pienempiä yrityksiä.

5. Tavaraluokittelut

Käytetty tuotantonimikkeistö perustuu vuodesta 1997 lähtien Euroopan unionin vuosittain päivitettävään PRODCOM-luokitukseen, jonka tuotetonimikkeet ovat 8-numeroisia. PRODCOM-luokitus ei sisällä kaikkia tuoteryhmiä, joten sitä on täydennetty kansallisilla lisänimikkeillä. Kansalliset nimikkeet ovat 10-numeroisia. Koodin 4 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollisen toimialaluokituksen (NACE Rev. 2) koodia ja siten Tilastokeskuksen toimialaluokituksen TOL 2008:n neljää ensimmäistä numeroa. Koodin 6 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollista toimialoittaista tuoteluokitusta (CPA 2008).

mäistä numeroa. Koodin 6 ensimmäistä numeroa vastaavat Euroopan yhteisön tilastollista toimialoittaista tuoteluokitusta (CPA 2008).

6. Lisätietoja

Lisätietoja saa osoitteesta <https://stat.fi/kyselyt/tehy> ja yhteyshenkilöltämme hyodyke.tilastot@stat.fi